

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Haandbog i Verdens-Historien. Første Deel

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 457. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/text/gv-1833_518A_1-txt-shoot-idm24681.pdf (tilgået 05. maj 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

Det indsaae imidlertid *Romerne* strax, at skulde de drive *Karthaginerne* fra *Sicilien*, maatte de nødvendig have Krigs-Skibe, og da lykkeligviis Et af Fiendens var strandet, da det satte efter dem paa Over-Farten, tog de det til 458 Mønster, bygde sig en Flaade og lærde sig, hedder det, bogstavelig som Land-Krabber, til at roe paa det Tørre, skiøndt det klinger sært om Folk, der dog boede paa Bredden af en Flod. Klodsede var naturligviis de *Romerske* Skibe, og Mandskabet ællevildt paa Søen, saa det var intet Under, at da de første Sytten blev indspærrede af Fienden i Havnen ved *Lipari*, løb Folket i Land; men desmere Roes vandt *Duillius*, som kort efter bød en stor *Karthaginersk* Flaade Spidsen ved *Mylæ* (*Milazzo*) og vandt Seier. Det gik imidlertid ganske naturligt til, thi deels foragtede *Karthaginerne* Fienden og gav sig blot, ved at angribe uordenlig, og deels havde *Romerne* hittet paa at gjøre Noget de kaldte "Ravne," med skarpe Kløer paa, som de huggede i de fiendtlige Skibe og slog dermed Bro til brat Overgang, saa det Hele tog en *landlig Vending*, hvorved Sø-Folket fandt sig meget ubehagelig overrasket*Polyb I. 20-23.. Dette var imidlertid kun Forspillet til det store Sø-Slag ved *Lilybæum* (*Marsala*), hvor Flaaderne omtrent lige stærke, hver paa halvfjerdehundrede Skibe, kæmpede saa haardnakket, at kun den uberegnelige Krigs-Lykke syndes at gjøre Udslaget til Romernes Fordeel, men hvor Seieren dog var saa fuldstændig, at de uden videre Modstand gjorde Land-Gang i *Afrika* og satte *Karthago* Kniven paa Struben. Efterat have tabt et Slag til Lands bad *Karthaginerne* derfor om Fred, men Borge-Mester *Regulus* spændte Buen for høit og forlangde Overgivelse paa Naade og Unaade, som ret til Pas for Folk, der hverken til Lands eller til Vands kunde forsvare deres Frihed; thi da den Afrikanske "Dronning paa Havet," i Staden med henvend en Million Indbyggere saae sig betragtet som en ussel *Italiensk* Flekke, besluttede Hun at vove det Yderste. Til Lykke fandtes der nu ogsaa i den nyeste Ladning af Græske Leie-Tropper en *Spartaner*, *Ksan459tip*, i hvem der stak en stor General, og da det kom for *Raadets* Øren, hvad han paastod, at det laae blot i Anførernes Uduelighed, at *Karthaginerne* blev slaaede, lod de *Ksantip* kalde og fandt hans Udvikling af Sagen saa indlysende, at de betroede ham Krigs-Hæren. Saasnart han havde bragt den i bedre Orden og vundet Tillid, bragde han den ogsaa i Slag, ikke som de forrige Anførere paa en Høi, det Romerske Fodfolk kunde tage med Storm, men i aaben Mark, hvor Elefanterne og det stærke Rytteri kunde gjøre Beskeed, og da *Romerne* forsvarede sig haardnakket, blev Seieren saa fuldstændig, at, paa Ubetydeligt nær, hele Hæren blev tilintetgjort og Borge-Mesteren selv faldt i Fangenskab. Hermed var da *Karthago* reddet for denne Gang, uden at dog *Ksantip* fik synderlig Glæde af sit Mester-Stykke, thi *Polyb* siger, han maatte være glad, han skyndte sig bort fra en Stad, hvor knap en Indfødt, end sige en Fremmed, kunde længe trodse den Misundelse, Lykken vakde; men heraf seer Man dog, han slap heelskindet, saa det maa være Bagtalelse, hvad *Appian* melder, at *Karthaginerne* skikkede ham meget stadselig hjem til Sparta, men lod ham drukne underveis*Polyb. I. 24-36. Diodor. (Brudstykker) XXIII. 1. 18. (Vatianske) XXIII. 4-5. *Appian* VIII. 3-4.. Hvordan det siden gik *Regulus*, taler *Polyb* slet ikke om, saa hvad *Cicero* og *Andre* fortælle om den *Romer-Dyd*, hvormed han, løsladt paa sit Æres-Ord, fraraadte baade Fred og Fangernes Udvexling, vendte tilbage til *Karthago* og leed en forsmædelig Død, er kun slet hjemlet, og bliver slet ikke troværdigere, fordi det klinger rimeligt nok, thi Rimelighed var i Rom netop et Fortrin, Poesien havde for Historien. Vist er det derimod, at nu begyndte først Krigen ret for Alvor, men det er kun alt for sandt, hvad allerede *Polyb* anmærkede, at en udførlig Beskrivelse deraf vilde være ligesaa kiedsommelig og unyttig, som Opregnelsen, af alle de Næse-Styvere, Puf og 460 Stød, to Baxere gav hinanden ved de Olympiske Lege, hvor Kampens endelige Udfald, som kronede Værket, var det eneste Vigtige. Og hvad nu Udfaldet angaaer, da har han igien aabenbar Ret i, at Krigen endes som en Hane-Fægtning, hvori Dyrene, selv naar de har udtømt deres Kræfter og kan ikke længer slaae med Vingerne, dog er lige arrige og tumler sig med hinanden, til den der træffer til at falde først, giver den Anden vundet*Polyb I. 57-58.. Skiøndt nemlig Krigen varede i fire og tyve Aar og kostede, *tolvhundrede* Skibe, og utallige Liv, saa mærker Man dog hardtad hverken i Ord eller Gierning det Mindste til *Mennesket*, saa det synes at være vist nok ikke ufornuftige men *fornuftige Dyr*, der slaaes, ikke engang saameget om Menneskets Efterladenskab, som om Æren for at have ødelagt Mest deraf og at være den eneste *frygtelige Magt*. Ligesaa lærerig derfor, som Verdens-Historien her begynder at blive for hvem der studerer *Dødens* og *Fordærvsens* Konster, ligesaa tom naturligviis for dem, der kun finde Indhold i *Menneske-Livets* Natur og Udviklingen af dets ædle Kræfter, saa det er virkelig kun for Krigs-Skuepladsens og Følgernes Skyld, vi her skænke Kampen meer Opmærksomhed end andre Tyre-Fægtninger paa de *Sicilianske* Græs-Gange og Slags-Maal i *Barbariet*.